

Seat No. : 2098

AN-111

April-2017

B.Ed., Sem.-II (Repeater) (Two years)

PE-3 : Learning and Teaching

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
(3) જમણી બાજુ દશવિલા આંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
1. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
(1) ઈન્દ્રિયોના આધારે અધ્યાપનની રીતો જણાવો.
(2) વિદ્યાર્થીના ભાવાત્મક ક્ષેત્રનો વિકાસ શા માટે જરૂરી છે ? ઉદાહરણ સહિત ટૂંકમાં સમજાવો.
(3) બ્લૂમ ટેક્સોનોમી સૂચિત વર્તન ક્ષેત્રો જણાવી, હેતુઓનું વર્ગીકરણ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. 6
(1) બહુઈન્દ્રિય અધ્યયનના ફાયદા જણાવો.
(2) એડગર ડેલનો અનુભવ શંકુ ઢોરી, તમારા વિષયમાં પ્રત્યક્ષ અનુભવ આપી શકાય તેવા ત્રણ ઉદાહરણ આપો.
2. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
(1) 'સરળ પરથી સંકુલ તરફ જવું' આ અધ્યાપન સૂત્રની ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો.
(2) સારા અધ્યાપનના લક્ષણો જણાવો.
(3) ક્રિયા દ્વારા અધ્યાપન-અધ્યયનના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
(1) અધ્યાપનની જૂની અને નવી વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
(2) અધ્યાપનના સિદ્ધાંતોની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, "લોકશાહીયુક્ત વ્યવહાર"ના સિદ્ધાંતની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

3. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) શિક્ષણ પ્રતિમાન એટલે શું ? તેના આધારભૂત તત્ત્વો સમજાવો.
  - (2) અભિક્રમિત અધ્યયનના સિદ્ધાંતો જણાવો.
  - (3) સમસ્યા ઉકેલ અભિગમ એટલે શું ? તેના ઘટકોની ચર્ચા કરો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાન ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
  - (2) અભિક્રમિત અધ્યયન એટલે શું ? અભિક્રમિત અધ્યયનના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
4. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) ટેલીવિઝન કાર્યક્રમના ચાર ફાયદાઓ જણાવો.
  - (2) વિજ્ઞાણ શૈક્ષણિક માધ્યમોના નામ જણાવી, તેનો તમારા વિષયના અધ્યાપનમાં કઈ રીતે ઉપયોગ કરશો ? સમજાવો.
  - (3) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનું સ્વરૂપ વર્ણવો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) વર્ગ-વ્યવહાર એટલે શું ? પ્રો. નેડ ફ્લેન્ડર્સે સૂચવેલા વર્ગ વ્યવહારના ઘટકો સમજાવો.
  - (2) હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર ટેકનોલોજી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- ✓ (1) શિક્ષણના બે અભિગમો લખો.
  - ✓ (2) પાઠ્યપુસ્તકની શિક્ષણમાં ઉપયોગીતા જણાવો. ✗
  - ✓ (3) સ્વાધ્યાય અભિગમના લાભા-લાભ નોંધો.
  - ✓ (4) બહુઈન્દ્રિય પ્રેરક બે અધ્યાપન પદ્ધતિ લખો.
  - ✓ (5) વર્ગ-વ્યવહારની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
  - (6) કંથન પદ્ધતિ થકી વિદ્યાર્થીના કયા વર્તનક્ષેત્રનો વિકાસ થાય છે ? ✗
  - (7) એડગર ડેલ સૂચિત 'નાટકમાં ભાગીદારી'નો ઉપયોગ તમારા વિષયમાં કેવી રીતે કરશો ? ✗
  - ✓ (8) શિક્ષકકેન્દ્રી અને વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી અધ્યાપન પદ્ધતિઓના નામ જણાવો.
  - (9) પદ્ધતિ એટલે શું ? ✗
  - ✓ (10) શૈક્ષણિક તકનિકીની વ્યાખ્યા આપો.

Seat No. : _____

AN-111

April-2017

B.Ed., Sem.-II (Repeater) (Two years)

PE-3 : Learning and Teaching

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :**
- (1) All the questions are compulsory.
  - (2) Options are internal.
  - (3) Figures to the right indicate full marks.

1. (A) Answer any **Two** of the following questions 8
  - (1) Mention modes of learning based on senses.
  - (2) Why is development of affective domain **important** ? Explain it with examples briefly.
  - (3) Stating the behavioural domains as **suggested by Bloom**; classify objectives for domains briefly.
- (B) Answer any **One** of the following questions : 6
  - (1) Mention the merits of **Multisensory learning**.
  - (2) Drawing Edger Dale's **cone of experience**, explain the direct experiences with the help of **three examples** in your subject.
2. (A) Answer any **Two** of the following questions : 8
  - (1) Explain with **illustration** the maxim of teaching from "simple to complex."
  - (2) State the **characteristics** of good teaching.
  - (3) **Discuss** the **principle** of teaching and "learning by doing".
- (B) Answer any **One** of the following questions : 6
  - (1) **Clarify** the old and the new concept of teaching.
  - (2) Clarify the concept of principles of teaching and discuss with illustration the **principles** of "Democratic Dealing.
3. (A) Answer any **Two** of the following questions : 8
  - (1) What is Model of Teaching ? Explain it with its valid elements.
  - (2) State the principles of programmed learning.
  - (3) What is the problem solving approach ? Discuss its components.
- (B) Answer any **One** of the following questions : 6
  - (1) Explain the 'Concept Attainment Model' with examples.
  - (2) What is programmed learning ? Discuss its types.

4. (A) Answer any **Two** of the following questions : 8
- (1) State any four advantages of Television program.
  - (2) Enlist the electronic teaching aids; explain that how will you use it in your subject teaching.
  - (3) Describe the nature of educational technology.
- (B) Answer any **One** of the following questions : 6
- (1) What is the meaning of classroom interaction ? Explain the components of classroom interaction as enlisted by prof. Ned Flanders.
  - (2) State the difference between Hardware and Software technology.
5. Answer any **Seven** of the following questions : 14
- (1) Write down two approaches of education.
  - (2) State the utility of Textbook in education.
  - (3) Note down merits and demerits of Assignment Approach.
  - (4) Write two teaching methods leading towards multisensory learning.
  - (5) Mention any two limitation of classroom interaction.
  - (6) Which behavioural domain is developed with the use of lecture method ?
  - (7) How will you use "Participation in Drama" in your subject as suggested by Edger Dale ?
  - (8) Mention the names of Teacher centered and child centered methods of teaching.
  - (9) What is Method ?
  - (10) Define Educational Technology.